

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки
Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«Психологія девіантного розвитку та поведінки»
(назва освітнього компонента)

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти _____ денна _____

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність «053 «Психологія»»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Клінічна психологія»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
Курс 1

Силабус освітнього компонента розглянуто на засіданні кафедри української мови, основ психології та педагогіки

Протокол від
“29” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. Фоміна Л. В.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем загальної та передфахової підготовки

Протокол від
“30 ” серпня 2024 року № 1

Голова

проф. Мирошніченко М.С.

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА:

1. Абасалієва Оксана Миколаївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри української мови, основ психології та педагогіки ХНМУ
2. Соколова Ірина Михайлівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри української мови, основ психології та педагогіки ХНМУ

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Психологія девіантного розвитку та поведінки» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Клінічна психологія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія.

Опис освітнього компонента (анотація). Освітній компонент «Психологія девіантного розвитку та поведінки» є нормативним освітнім компонентом для здобувачів освіти ОПП «Клінічна психологія». Вивчається на 1 курсі упродовж 1-го семестру.

Мета вивчення освітнього компонента спрямована на озброєння здобувачів освіти знаннями основ психології девіантного розвитку та поведінки: основних категорій, базових принципів і методів роботи психолога з девіаціями; формування компетенцій психологічної практики у сфері роботи з різними видами девіацій.

Завдання освітнього компонента – забезпечення знаннями про виникнення та динаміку основних клінічних форм девіантної поведінки; оволодіння вміннями діагностувати девіантну поведінку, аналізувати причини девіацій та здійснювати психологічну інтервенцію.

Предметом вивчення освітнього компонента є основні категорії, базові принципи і методи роботи психолога з різними видами девіацій.

Міжкомпонентні зв'язки: екстремальна та кризова психологія, клінічна та консультативна психологія, основи патопсихології та психіатрії, психологічних супровід військовослужбовців та постраждалих унаслідок війни.

Пререквізити: обсяг знань, достатній для вступу на спеціальність.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5913>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1. Мета вивчення освітнього компонента спрямована на озброєння здобувачів освіти знаннями основ психології девіантного розвитку та поведінки: основних категорій, базових принципів і методів роботи психолога з девіаціями; формування компетенцій психологічної практики у сфері роботи з різними видами девіацій.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента є забезпечення знаннями про виникнення та динаміку основних клінічних форм девіантної поведінки; оволодіння вміннями діагностувати девіантну поведінку, аналізувати причини девіацій та здійснювати психологічну інтервенцію.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами освіти компетентностей:

інтегральні:

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

загальні:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Цінування та повага різноманітності мультикультурності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

спеціальні:

ФК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

ФК3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

ФК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

ФК11. Здатність демонструвати розуміння закономірностей функціонування психіки у нормі та патології в контексті вікового аспекту та девіантного розвитку.

ФК12. Здатність реалізовувати основні принципи та напрями психологічного консультування, стратегії, методи та моделі психологічного впливу у сферах психології та клінічної психології, аналізувати та оцінювати їх ефективність.

ФК14. Здатність застосовувати на практиці знання з клінічної психології, нейропсихології, основ психіатрії, психології девіантного розвитку особистості, з діагностики та оцінки психічних станів.

ФК15. Здатність співпрацювати з профільними фахівцями в сфері охорони здоров'я, освіти, соціального захисту, охорони правопорядку та іншими.

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами освіти наступних програмних результатів навчання:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР12. Здійснювати пошук і вибір індивідуальних і групових методів клініко-психологічного, нейропсихологічного досліджень, психологічних втручань.

ПР13. Складати та реалізовувати програму діагностики психічних станів, здійснювати діагностику та оцінку, прогнозувати результати.

ПР14. Здійснювати процедуру діагностики та оцінки, інтерпретацію результатів, підготовку звітів, визначати зміст запиту до супервізії.

ПР15. Розробляти стратегії клініко-психологічного дослідження з врахуванням специфіки дослідження, доступних дослідницьких методів та отриманих знань.

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами освіти наступних соціальний навичок (Soft skills):

1. комунікативність (реалізується через: метод роботи у групах та мозковий штурм під час аналізу, кейс метод, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі);
2. робота в команді (реалізується через: метод роботи у групах та мозковий штурм під час аналізу, кейс метод);
3. конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри);
4. тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійна робота);
5. лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захист у групі).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативний
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 053 Психологія	Рік підготовки (курс):
		1-й
		Семестр
		1-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 50 самостійної роботи здобувача освіти -40	Освітній ступінь: <u>магістр</u> ОПП Клінічна психологія	Лекції
		20год.
		Практичні, семінарські
		30 год.
		Лабораторні
		--
		Самостійна робота
		40 год.
		Індивідуальні завдання:-
		Вид підсумковою контролю: залік

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Теоретичні аспекти, організація та нормативне забезпечення комплексної профілактики девіантної	2	Вступна лекція, розповідь-пояснення, відео
2	Класифікація видів девіантної поведінки	2	Тематична лекція, презентація
3	Характеристика детермінант девіантної поведінки	2	Оглядова лекція, презентація, розповідь-пояснення,
4	Психолого-педагогічні та соціальні аспекти аспекти девіантної поведінки особистості	2	Тематична лекція, презентація, евристична бесіда
5	Проблема насильства у дитячому та молодіжному середовищі	2	Тематична лекція, презентація, евристична бесіда
6	Попередження руйнівних форм вандалізму	2	Тематична лекція, презентація, розповідь-пояснення
7	Аутоагресивна (суїцидальна) поведінка та соціально-педагогічна робота з її попередження	2	Тематична лекція, презентація, евристична бесіда
8	Проституція як форма девіантної поведінки та особливості її попередження	2	Тематична лекція, презентація,

	соціально-педагогічними засобами		розповідь-пояснення
9	Психологічна діагностика особистості з девіаціями поведінки	2	Тематична лекція, презентація, евристична бесіда
10	Профілактика та психологічна корекція девіантної поведінки особистості	2	Тематична лекція, презентація, евристична бесіда
	Усього годин	20	

2.2.2 Семінарські заняття не передбачено навчальним планом

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Теоретичні аспекти, організація та нормативне забезпечення комплексної профілактики девіантної	2	Бесіда, виконання практичних завдань	тестовий контроль
2	Класифікація видів девіантної поведінки	2	Бесіда, обговорення, диспут	підготовка схем
3	Характеристика детермінант девіантної поведінки	2	Бесіда, диспут	письмове опитування
4	Психолого-педагогічні та соціальні аспекти аспекти девіантної поведінки особистості	2	Бесіда, обговорення, диспут, рольові ігри	творчі завдання
5	Проблема насильства у дитячому та молодіжному середовищі	4	Бесіда, кейс-метод, рольові ігри	виступ на задану тему

6	Попередження руйнівних форм вандалізму	2	Бесіда, обговорення, диспут, рольові ігри	творчі завдання, взаємоконтроль
7	Аутоагресивна (суїцидальна) поведінка та соціально-педагогічна робота з її попередження	4	Бесіда, обговорення, диспут	творчі завдання
8	Проституція як форма девіантної поведінки та особливості її попередження соціально-педагогічними засобами	2	Бесіда, обговорення, диспут	творчі завдання
9	Психологічна діагностика особистості з девіаціями поведінки	4	Бесіда, кейс-метод, рольові ігри	творчі завдання, результати опрацювання методик
10	Профілактика та психологічна корекція девіантної поведінки особистості	6	Бесіда, кейс-метод, рольові ігри, робота з програмами корекції	письмове опитування
	Усього годин	30		

2.2.4. Лабораторні заняття не передбачено навчальним планом

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Теоретичні аспекти, організація та нормативне забезпечення	2	робота з підручником та довідковою літературою	тестування

	комплексної профілактики девіантної			
2	Класифікація видів девіантної поведінки	2	робота з підручником та довідковою літературою	конспект, опитування на заняттях
3	Характеристика детермінант девіантної поведінки	4	робота з довідковою літературою	творчі завдання, опитування на заняттях
4	Психолого-педагогічні та соціальні аспекти аспекти девіантної поведінки особистості	4	робота з довідковою літературою	конспект, опитування на заняттях
5	Проблема насильства у дитячому та молодіжному середовищі	4	робота з довідковою літературою	творчі завдання
6	Попередження руйнівних форм вандалізму	4	робота з довідковою літературою	конспект, опитування на заняттях
7	Аутоагресивна (суїцидальна) поведінка та соціально-педагогічна робота з її попередження	4	робота з довідковою літературою	підготовка повідомлення
8	Проституція як форма девіантної поведінки та особливості її попередження соціально-педагогічними засобами	4	робота з довідковою літературою, відеоматеріалами	творчі завдання, опитування на заняттях, складання звітів
9	Психологічна діагностика особистості з девіаціями поведінки	6	робота з довідковою літературою, відеоматеріалами	творчі завдання, складання звітів
10	Профілактика та психологічна корекція девіантної	6	робота з довідковою літературою	творчі завдання, складання звітів

	поведінки особистості			
	Усього годин	40		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ» від 21.08.21, № 181.

Організація поточного контролю. Викладачі слідкують за тим, щоб кожен здобувач освіти отримав необхідну компетенцію в напрямках, що входять до тем практичних занять. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється відповідно до конкретних цілей.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти. Самостійна робота здобувачів освіти, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті та заліку.

Оцінка освітнього компоненту. Загальна навчальна діяльність (ЗНД) – це навчальна діяльність здобувача освіти впродовж всього періоду вивчення освітнього компонента (або її частини), що закінчуються оцінкою з формою контролю «залік». ЗНД вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Бали за ЗНД для освітніх компонентів з формою контролю «залік» розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми всіх семестрів, впродовж всього періоду вивчення освітнього компонента (з точністю до сотих) за таблицею 2 «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються заліком)», що додається (додаток 2), автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 120 до 200.

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129

4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4.27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Семестровий контроль здійснюється на проміжних етапах навчання та є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача освіти. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальним планом, програмою освітнього компонента. Заліки проводяться на останньому практичному занятті відповідно до програми освітнього компонента.

Здобувач освіти допускається до семестрового контролю з конкретної освітньої компоненти, якщо він виконав умови допуску, визначені у програмі освітнього компонента.

3.2. Питання до заліку:

1. Психологія девіантної поведінки як наука.
2. Методи дослідження психології девіантної поведінки.
4. Поняття соціальної патології.
5. Біологічні концепції девіантної поведінки.
6. Психологічні теорії девіантної поведінки.
7. Соціологічні теорії девіантної поведінки.
9. Індивідуальні і соціальні девіації.
10. Критерії девіацій.
11. Соціальні фактори як причина девіацій.
12. Конструктивні девіації.
13. Поняття деструктивної девіації.
14. Погляди Р. Мертона на девіації.

15. Основні цілі профілактики девіантної поведінки.
16. Форми профілактичної роботи щодо девіантної поведінки.
17. Види девіантної поведінки.
18. Алкоголізм та пияцтво як вид девіантної поведінки.
19. Суїцидальна поведінка як прояв девіантної поведінки.
20. Наркоманія та її причини.
21. Відхилення у сфері моралі.
22. Напрями роботи в інформаційному підході до профілактики девіантної поведінки.
23. Соціально-профілактичний підхід до девіантної поведінки.
24. Методи застосування санкцій до девіантної поведінки.
25. Медико-біологічний підхід до девіантної поведінки.
26. Взаємозв'язок видів девіантної поведінки.
27. Маргіналізація суспільства як підстава виникнення девіантної поведінки.
28. “Спосіб життя” та “рівень життя”, їх зв'язок з девіантною поведінкою.

3.3. Контрольні питання

1. Механізм та етапи формування поведінкових відхилень
2. Сутність девіантної поведінки
3. Характеристика підходів до класифікації відхилень у поведінці.
4. Форми девіацій
5. Рівні профілактики відхилень у поведінці дітей
6. Особливості педагогічної профілактики девіантної поведінки дітей та молоді
7. Мета і завдання педагогічної профілактики девіантної поведінки дітей та молоді
8. Методи педагогічної профілактики девіантної поведінки дітей та молоді
9. Прийоми, що забезпечують ефективність педагогічної профілактики відхилень у поведінці дітей
10. Концепція формування превентивного виховного середовища
11. Характеристика умов, що можуть сприяти поширенню девіантної поведінки у дітей
12. Організаційні та нормативно-правові. Аспекти профілактики поведінкових нахилень у дітей і молоді
13. Сутність поняття агресії та агресивності
14. Особливості формування дитячої та підліткової агресивності
15. Характеристика методів корекції агресивної поведінки дітей на основі аналізу і особливостей
16. Методи керування агресивною поведінкою людини
17. Психокорекція непродуктивної та ворожої деструктивної агресії

18. Проблема насильства у молодіжному середовищі. Профілактика насильства щодо дітей

19. Сутність, види, чинники насильства у молодіжному середовищі
20. Сутність та особливості шкільного насильства
21. Вплив комп'ютерних ігор на формування дитячої агресії.
22. Агресивність та насильництво у мережі інтернет
23. Булінг, мобінг
24. Попередження насильницької поведінки неповнолітніх
25. Попередження руйнівних форм вандалізму
26. Суть та особливості вандалізму як форми девіантної поведінки
27. Теорії, що пояснюють виникнення вандалізму
28. Характеристика основних підходів до класифікації типів вандалізму
29. Графіті як форма девіантної поведінки і вандалізму
30. Види графіті, характеристика мотивів графіті
31. Суїцидальна поведінка як соціально-педагогічна проблема. Суть, чинники, типи суїциду
32. Ознаки суїцидальної поведінки та групи суїцидального ризику
34. Превенція. Інтервенція, поственція суїцидальної поведінки
35. Особливості соціально-психологічної допомоги особам групи суїцидального ризику на телефоні довіри
36. Проблема проституції у сучасному суспільстві
37. Особливості дитячої проституції
38. Причини і наслідки проституції неповнолітніх
39. Заходи попередження підліткової проституції на основі врахування її типології

3.4. Індивідуальні завдання не передбачено

3.5. Правила оскарження оцінки

Якщо здобувач освіти не згоден з отриманою на занятті оцінкою, він може її оскаржити. В такому разі його знання будуть оцінюватися комісією у складі завідувача або завуча кафедри, незалежного викладача та викладача групи, в якій він навчається.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Для успішного засвоєння освітнього компонента необхідно, щоб здобувач освіти систематично готувався до практичних занять, виконував завдання для самостійної роботи, читав рекомендовану літературу, брав активну участь у обговоренні теми заняття.

Відвідування практичних занять є обов'язковим (за виключенням поважних причин). Заняття, що пропущене здобувачем освіти, з будь-якої причини, має бути відпрацьовано. Неприпустимо запізнюватися на заняття.

При спілкуванні з викладачем та оточуючими здобувачами освіти, він повинен виявляти ввічливість, розмовляти тихо і поводити себе спокійно.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання академічної доброчесності здобувачем освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань та завдань з підсумкових контролів результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Порушенням академічної доброчесності вважається плагіат, списування, обман, фальсифікація тощо.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до наступної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (підсумковий контроль, залік тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування з ЗВО.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1.Кошова І. В., Кресан О. Д. Психологія девіантної поведінки: навчально методичний посібник. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 226 с.

2.Кошова І. В., Кресан О. Д. Психологія девіантної поведінки: навчально методичний посібник. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 226 с.

3.Профілактика та корекція відхилень поведінки: метод. реком. до курсу / уклад.: Лариса Мафтин. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 48 с.

Допоміжна

1.Вашека Т.В. Психологія девіантної поведінки: навчальний посібник / Т.В. Вашека, О.М. Долгова. Київ: НАУ, 2019. 204 с.

2.Гаркавенко Н.В. Соціальна психологія адиктивної поведінки: навчальний посібник. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2019. 408 с.

3.Гаркавенко Н.В., Собкова С.І. Соціальна психологія адиктивної поведінки: Практичні завдання до курсу: навчально методичний посібник. Чернівці: Чернівецький Нац. у-т, 2019. 181 с.

5.Кузьменко В.В., Диса О.В., Шинкаренко І.О. Психологія девіантної поведінки : навчальний посібник. Дніпро: Видавець Біла К.О. 2019. 68 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5913>

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення здобувачами освіти Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv22.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_grup_ad.pdf